

Briselē, 2018. gada 12. janvārī
(OR. en)

Starpiestāžu lieta:
2018/0002 (NLE)

5248/18
ADD 1

VISA 3
COEST 3
JAIEX 2

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Direktors <i>Jordi AYET PUIGARNAU</i> kungs, Eiropas Komisijas ģenerālsēkretāra vārdā
Saņemšanas datums:	2018. gada 11. janvāris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsēkretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i> kungs
K-jas dok. Nr.:	COM(2018) 7 final ANNEX
Temats:	PIELIKUMS dokumentam Priekšlikums Padomes Lēmumam par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā ir jāieņem Apvienotajā komitejā, kura izveidota saskaņā ar Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Azerbaidžānas Republiku par vīzu atvieglotu izsniegšanu, attiecībā uz kopēju pamatnostādņu pieņemšanu nolīguma īstenošanai

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2018) 7 *final ANNEX*.

Pielikumā: COM(2018) 7 *final ANNEX*

Briselē, 11.1.2018.
COM(2018) 7 final

ANNEX

PIELIKUMS

dokumentam

Priekšlikums Padomes Lēmumam

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā ir jāieņem Apvienotajā komitejā, kura izveidota saskaņā ar Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Azerbaidžānas Republiku par vīzu atvieglotu izsniegšanu, attiecībā uz kopēju pamatnostādņu pieņemšanu nolīguma īstenošanai

PROJEKTS
LĒMUMS Nr. ../201., KO PIEŅĒMUSI APVIENOTĀ KOMITEJA,
KURA IZVEIDOTA AR NOLĪGUMU
STARP EIROPAS SAVIENĪBU UN AZERBAIDŽĀNAS REPUBLIKU
PAR VĪZU ATVIEGLOTU IZSNIEGŠANU

(... gada ...)

attiecībā uz kopēju pamatnostādņu pieņemšanu nolīguma īstenošanai

KOMITEJA,

ņemot vērā Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Azerbaidžānas Republiku par vīzu atvieglotu izsniegšanu⁽¹⁾ (turpmāk – “nolīgums”) un jo īpaši tā 12. pantu,

tā kā nolīgums stājas spēkā 2014. gada 1. septembrī,

IR NOĻĒMUSI ŠĀDI.

1. pants

Kopējās pamatnostādnes par to, kā īstenot Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Azerbaidžānas Republiku par vīzu atvieglotu izsniegšanu, ir izklāstītas šā lēmuma pielikumā.

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

[vieta],

Eiropas Savienības vārdā –

Azerbaidžānas Republikas vārdā –

¹ OV L 128, 30.4.2014., 49.–60. lpp.

PROJEKTS
PAMATNOSTĀDNES
PAR TO, KĀ ĪSTENOT
NOLĪGUMU STARP EIROPAS SAVIENĪBU UN AZERBAIDŽĀNAS REPUBLIKU
PAR VĪZU ATVIEGLOTU IZSNIEGŠANU

Nolīgumam starp Eiropas Savienību un Azerbaidžānas Republiku par vīzu atvieglotu izsniegšanu, kurš stājas spēkā 2014. gada 1. septembrī (turpmāk – “*nolīgums*”), mērķis ir uz savstarpīguma pamata atvieglot vīzu izsniegšanas procedūras Savienības un Azerbaidžānas Republikas pilsoņiem, kuru paredzētā uzturēšanās 180 dienu laikposmā nepārsniedz 90 dienas.

Nolīgums nosaka juridiski saistošas tiesības un pienākumus nolūkā vienkāršot vīzu izsniegšanas procedūras Azerbaidžānas un ES pilsoņiem.

Šīs pamatnostādnes ir pieņēmusi Apvienotā Komiteja, kas izveidota ar nolīguma 12. pantu (“*Apvienotā komiteja*”), un to mērķis ir nodrošināt, ka Azerbaidžānas Republikas un Šengenas zonas dalībvalstu diplomātiskās pārstāvniecības un konsulārie dienesti nolīguma noteikumus īsteno saskaņoti. Šīs pamatnostādnes nav nolīguma daļa, un tādēļ tās nav juridiski saistošas. Tomēr diplomātiskajiem un konsulārajiem darbiniekiem, īstenojot nolīguma noteikumus, ir ļoti ieteicams tās konsekventi ievērot.

Pamatnostādnes tiek plānots atjaunināt, ņemot vērā nolīguma īstenošanas pieredzi, un par to ir atbildīga Apvienotā Komiteja.

Lai nodrošinātu nolīguma nepārtrauktu un saskaņotu īstenošanu un ievērojot Apvienotās komitejas vīzu atvieglotas izsniegšanas jautājumos reglamentu, puses vienojās Apvienotās komitejas oficiālo sanāksmju starplaikos veidot neformālus kontaktus nolūkā risināt steidzamus jautājumus. Detalizēti ziņojumi par šiem jautājumiem un neformāliem kontaktiem tiks iesniegti nākamajā Apvienotās komitejas vīzu atvieglotas izsniegšanas jautājumos sanāksmē.

I. VISPĀRĪGI JAUTĀJUMI

1.1. Piemērošanas joma un mērķis

Nolīguma 1. pantā noteikts: “*Šā nolīguma mērķis ir, pamatojoties uz savstarpīgumu, atvieglot vīzu izsniegšanu Savienības un Azerbaidžānas Republikas pilsoņiem, kuru paredzētā uzturēšanās 180 dienu laikposmā nepārsniedz 90 dienas.*”

Nolīgumu piemēro visiem Savienības un Azerbaidžānas Republikas pilsoņiem, kas iesniedz pieteikumus īstermiņa vīzai, neatkarīgi no valsts, kurā viņi uzturas.

Nolīgumu nepiemēro bezvalstniekiem, kuriem ir uzturēšanās atļauja, ko izsniegusi kāda dalībvalsts vai Azerbaidžāna Republika. Šai personu kategorijai piemēro parastos ES vīzu *acquis* noteikumus un Azerbaidžānas Republikas valsts tiesību aktus.

1.2. Nolīguma piemērošanas joma

Nolīguma 2. pantā noteikts:

“1. Šajā nolīgumā paredzētie vīzu režīma atvieglojumi attiecas uz Savienības un Azerbaidžānas Republikas pilsoņiem, ja tie jau nav atbrīvoti no vīzas prasības ar Azerbaidžānas Republikas, Savienības vai dalībvalstu normatīvajiem aktiem, šo nolīgumu vai citiem starptautiskiem nolīgumiem.

2. Uz jautājumiem, kas šā nolīguma noteikumos nav skarti, piemēram, atteikums izsniegt vīzu, ceļošanas dokumentu atzīšana, pierādījums par pietiekamiem iztikas līdzekļiem, ieceļošanas atteikums un izraidīšanas pasākumi, attiecas Azerbaidžānas Republikas vai dalībvalstu, vai Savienības tiesību akti.”

Neskarot nolīguma 10. pantu (kurā paredzēts atbrīvot no vīzas prasības Eiropas Savienības un Azerbaidžānas Republikas pilsoņus, kas ir derīgu diplomātisko pasu turētāji), tas neietekmē esošos noteikumus par vīzas prasībām un atbrīvojumiem no vīzas prasības. Piemēram, saskaņā ar Padomes Regulas Nr. 539/2001² 4. pantu dalībvalstīm ir atļauts atbrīvot no vīzas prasības, citu kategoriju starpā, civilās gaisa un jūras transporta apkalpes.

Šajā kontekstā būtu jāpiebilst, ka saskaņā ar 21. pantu Konvencijā, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu³, visām Šengenas zonas valstīm ilgtermiņa vīzas un uzturēšanās atļaujas, ko izsniegusi kāda cita līgumslēdzēja puse, ir jāatzīst par derīgām īstermiņa uzturēšanās nolūkā to teritorijā. Visas minētās konvencijas līgumslēdzējas puses ieceļošanas un īstermiņa uzturēšanās nolūkā pieņem asociēto valstu izsniegtas uzturēšanās atļaujas, D vīzas un īstermiņa vīzas, un otrādi.

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 810/2009 (Vīzu kodekss)⁴ piemēro visiem jautājumiem, uz kuriem neattiecas nolīgums, piemēram, tās Šengenas nolīguma īstenošanas konvencijas līgumslēdzējas puses noteikšanai, kura ir atbildīga par vīzas pieteikuma apstrādi, vīzas izsniegšanas atteikuma iemesliem, tiesībām pārsūdzēt negatīvu lēmumu vai vispārīgiem noteikumiem par individuālām pārrunām ar vīzas pieteikuma iesniedzēju un informācijas sniegšanu saistībā ar vīzas pieteikumu. Turklāt Šengenas noteikumus⁵ (t. i., liegums ieceļot teritorijā, pierādījumi par pietiekamiem iztikas līdzekļiem utt.) un – vajadzības gadījumā – valsts tiesību aktus arī joprojām piemēro jautājumiem, uz kuriem neattiecas nolīgums, piemēram, ceļošanas dokumentu atzīšana,

² Padomes Regula (EK) Nr. 539/2001 (2001. gada 15. marts), ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas, OV L 81, 21.3.2001., kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (ES) Nr. 1289/2013, 11.12.2013., OV L 347, 20.12.2013., 74. lpp.

³ OV L 239, 22.9.2000., 19. lpp.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 810/2009 (2009. gada 13. jūlijs), ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (Vīzu kodekss) (OV L 243, 15.9.2009., 1. lpp.).

⁵ Konkrēti, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/399 (2016. gada 9. marts) par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss), OV L 77, 23.3.2016., 1. lpp.

pierādījumi par pietiekamiem iztikas līdzekļiem, liegums ieceļot dalībvalstu teritorijā, izraidīšanas pasākumi.

Pat tad, ja ir izpildīti nolīgumā paredzētie nosacījumi, piemēram, vīzas pieteikuma iesniedzējs ir iesniedzis dokumentāru pierādījumu par ceļojuma mērķi, kas jāiesniedz nolīguma 4. pantā paredzētajām kategorijām, vīzu tik un tā var atteikt, ja nav izpildīti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 562/2006 (Šengenas Robežu kodekss⁶) 6. panta nosacījumi, proti, personai nav derīga ceļošanas dokumenta, ir izdots brīdinājums SIS, tiek uzskatīts, ka persona rada draudus sabiedriskajai kārtībai, iekšējai drošībai utt.

Joprojām piemēro citas Vīzu kodeksā atļautās vīzu izsniegšanas iespējas. Piemēram, ja ir izpildīti Vīzu kodeksā (24. pantā) noteiktie nosacījumi, daudzkārtējās ieceļošanas vīzas ar ilgu derīguma termiņu – līdz pieciem gadiem – var izsniegt vēl citām personu kategorijām, ne vien tām, kas minētas nolīguma 5. pantā. Tāpat joprojām piemēros Vīzu kodeksā ietvertos noteikumus, kas atļauj atcelt vai samazināt vīzas nodevu (Vīzu kodeksa 16. panta 5. un 6. punkts).

Attiecībā uz Azerbaidžānas Republiku Migrācijas kodeksu ⁷ un citus attiecīgos Azerbaidžānas Republikas normatīvos tiesību aktus piemēro visiem jautājumiem, uz kuriem neattiecas nolīgums, piemēram, vīzas izsniegšanas atteikuma iemesli, tiesības pārsūdzēt negatīvu lēmumu vai vispārīgi noteikumi par individuālām pārrunām ar pieteikuma iesniedzēju un informācijas sniegšana saistībā ar vīzas pieteikumu, ceļošanas dokumentu atzīšana, pierādījumi par pietiekamiem iztikas līdzekļiem, liegums ieceļot Azerbaidžānas Republikas teritorijā, izraidīšanas pasākumi.

Joprojām piemēro citas Azerbaidžānas Republikas tiesību aktos atļautās vīzu izsniegšanas iespējas, ja tās pieteikuma iesniedzējam paredz labvēlīgākus nosacījumus. Piemēram, joprojām piemēros Azerbaidžānas Republikas likumā “Par vīzas nodevām” (17.2. pants) ietvertos noteikumus, kas ļauj atcelt vīzas nodevu, un Azerbaidžānas Republikas Migrācijas kodeksa noteikumus (38. pants), kuri ļauj izsniegt elektroniskās vīzas.

Pat tad, ja ir izpildīti nolīgumā paredzētie nosacījumi, piemēram, vīzas pieteikuma iesniedzējs ir iesniedzis dokumentāru pierādījumu par ceļojuma mērķi, kas jāiesniedz 4. pantā paredzētajām kategorijām, vīzu tik un tā var atteikt, ja nav izpildīti Azerbaidžānas Republikas Migrācijas kodeksa 36. panta nosacījumi (izņemot 36.1.7. punktu) vai ja pastāv Azerbaidžānas Republikas Migrācijas kodeksa 16. pantā norādītie apstākļi.

1.3. Vīzu veidi, uz kuriem attiecas nolīgums

Nolīguma 3. panta d) apakšpunktā noteikts, ka “vīza” ir “*dalībvalsts vai Azerbaidžānas Republikas izsniegta atļauja, kas vajadzīga tranzītam caur dalībvalstu vai Azerbaidžānas Republikas teritoriju vai, lai uzturētos dalībvalstu vai Azerbaidžānas Republikas teritorijā uz laiku, kas nepārsniedz 90 dienas jebkurā 180 dienu laikposmā*”.

Nolīgumā paredzētie atvieglojumi attiecas gan uz vienotajām vīzām, kas ir derīgas visā dalībvalstu teritorijā, gan uz vīzām ar ierobežotu teritoriālo derīgumu (LTV)⁸.

⁶ OV L 105, 13.4.2006., 1. lpp., jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (ES) Nr. 610/2013, OV L 182, 29.6.2013., 1. lpp.

⁷ Azerbaidžānas Republikas Migrācijas kodekss tika pieņemts 2013. gada 2. jūlijā ar Azerbaidžānas Republikas Likumu Nr. 713-IVQ, un tas stājas spēkā 2013. gada 1. augustā.

⁸ Sal. 2., 24. un 25. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 810/2009 (2009. gada 13. jūlijs), ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (Vīzu kodekss), OV L 243, 15.9.2009., 1. lpp.

Nolīgumā paredzētie atvieglojumi attiecas uz visām vīzām, kas noteiktas Azerbaidžānas Republikas Migrācijas kodeksa 5. nodaļā.

1.4. Ar vīzu atļautā uzturēšanās ilguma aprēķināšana

Šengenas Robežu kodeksā⁹ „īslaicīga uzturēšanās” ir definēta šādi: „90 dienas jebkurā 180 dienu laikposmā, katru reizi ņemot vērā pēdējās uzturēšanās 180 dienu laikposmu”.

Saskaņā ar nolīgumu šī definīcija arī attiecas uz Azerbaidžānas Republikas izsniegtajām īstermiņa vīzām.

Ieceļošanas dienu rēķinās kā pirmo uzturēšanās dienu dalībvalstu teritorijā, bet izceļošanas dienu rēķinās kā pēdējo uzturēšanās dienu dalībvalstu teritorijā. Jēdziens „jebkurš” nozīmē, ka tiek piemērots „kustīgs” 180 dienu atsauces laikposms, skaitot atpakaļ katru uzturēšanās dienu pēdējo 180 dienu laikposmā, lai pārbaudītu, vai joprojām tiek izpildīta prasība par 90 dienām 180 dienu laikposmā. Tas nozīmē, ka pēc nepārtrauktas 90 dienu ilgas prombūtnes no dalībvalstu teritorijas var atkal uzturēties uz laiku līdz 90 dienām.

Definīcija stājās spēkā 2013. gada 18. oktobrī. Īstermiņa uzturēšanās aprēķināšanas kalkulators, ko var izmantot, lai aprēķinātu atļauto uzturēšanās laikposmu saskaņā ar jaunajiem noteikumiem, ir pieejams šādā tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/border-crossing/index_en.htm.

Uzturēšanās ilguma aprēķināšanas piemērs, pamatojoties uz jauno definīciju:

Persona, kurai ir vairākkārtējas ieceļošanas vīza uz vienu gadu (18.4.2014. – 18.4.2015.), pirmo reizi ieceļo 2014. gada 19. aprīlī un uzturas trīs dienas. Pēc tam šī pati persona atkal ieceļo 2014. gada 18. jūnijā un uzturas 86 dienas. Kāda ir situācija konkrētos datumos? Kad šī persona atkal drīkst ieceļot?

2014. gada 11. septembrī: pēdējo 180 dienu laikā (16.3.2014. – 11.9.2014.) persona ir uzturējusies 3 dienas (19.–21.4.2014.) plus 86 dienas (18.6.2014. – 11.9.2014.) = 89 dienas = atļautais uzturēšanās laiks nav pārsniegts. Persona vēl drīkst palikt 1 dienu.

2014. gada 16. oktobrī: persona varētu ieceļot, lai uzturētos vēl 3 dienas (2014. gada 16. oktobrī zaudē nozīmi 2014. gada 19. aprīļa uzturēšanās (ārpus 180 dienu laikposma); 2014. gada 17. oktobrī zaudē nozīmi 2014. gada 20. aprīļa uzturēšanās (ārpus 180 dienu laikposma utt.).

2014. gada 15. decembrī: persona varētu ieceļot uz vēl 86 dienām (2014. gada 15. decembrī zaudē nozīmi 2014. gada 18. jūnija uzturēšanās (ārpus 180 dienu laikposma); 2014. gada 16. decembrī zaudē nozīmi 2014. gada 19. jūnija uzturēšanās utt.).

1.5. Situācija attiecībā uz dalībvalstīm, kuras Šengenas *acquis* vēl nepiemēro pilnībā, dalībvalstīm, kuras nepiedalās ES kopējā vīzu politikā, un asociētajām valstīm

Dalībvalstīm, kuras Savienībai pievienojās 2004. gadā (Čehijas Republika, Igaunija, Kipra, Latvija, Lietuva, Malta, Polija, Slovākija, Slovēnija un Ungārija), 2007. gadā (Bulgārija un Rumānija) un 2013. gadā (Horvātija), nolīgums ir saistošs no tā spēkā stāšanās brīža.

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 610/2013 (OV L 182, 29.6.2013., 1. lpp.).

Bulgārija, Horvātija, Kipra un Rumānija Šengenas *acquis* vēl nepiemēro pilnībā. Tās arī turpmāk izsniegs valsts vīzas, kuras būs derīgas vienīgi attiecīgās valsts teritorijā. Kad minētās dalībvalstis Šengenas *acquis* piemēros pilnībā, tās turpinās piemērot nolīgumu.

Visiem jautājumiem, kas nolīgumā nav skarti, turpina piemērot valsts tiesību aktus līdz dienai, kad minētās dalībvalstis sāk pilnībā piemērot Šengenas *acquis*. Sākot no minētās dienas, jautājumiem, ko nolīgums nereglamentē, piemēros Šengenas noteikumus / valsts tiesību aktus.

Bulgārijai, Horvātijai, Kiprai un Rumānijai ir atļauts atzīt uzturēšanās atļaujas, D vīzas un īstermiņa vīzas, ko izsniegušas visas Šengenas nolīguma īstenošanas konvencijas līgumslēdzējas puses un asociētās valstis attiecībā uz īstermiņa uzturēšanos to teritorijā¹⁰.

Saskaņā ar 21. pantu Konvencijā, ar ko īsteno 1985. gada 14. jūnija Šengenas nolīgumu par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām, visām minētās konvencijas līgumslēdzējām pusēm ilgtermiņa vīzas un uzturēšanās atļaujas, ko izdevusi kāda cita līgumslēdzēja puse, ir jāatzīst par derīgām īstermiņa uzturēšanās nolūkā to teritorijā. Tās ieceļošanas un īstermiņa uzturēšanās nolūkā pieņem asociēto valstu izsniegtas uzturēšanās atļaujas, D vīzas un īstermiņa vīzas un otrādi.

Nolīgums neattiecas uz Dāniju, Īriju un Apvienoto Karalisti, bet tajā ir ietvertas kopīgas deklarācijas par to, ka ir vēlams, lai minētās dalībvalstis noslēgtu divpusējus nolīgumus ar Azerbaidžānas Republiku par vīzu atvieglotu izsniegšanu.

Lai gan Islande, Lihtenšteina, Norvēģija un Šveice ir Šengenas asociētās valstis, nolīgums tām nav saistošs. Tomēr nolīgumā ir ietverta kopīga deklarācija par to, ka ir vēlams, lai minētās Šengenas asociētās valstis nekavējoties noslēgtu divpusējus nolīgumus ar Azerbaidžānas Republiku par vīzu atvieglotu izsniegšanu.

Nolīgums par vīzu atvieglotu izsniegšanu starp Azerbaidžānas Republikas valdību un Norvēģijas Karalistes valdību tika parakstīts 2013. gada 3. decembrī, un tas stājās spēkā 2015. gada 1. jūnijā. Nolīgums par vīzu atvieglotu izsniegšanu starp Azerbaidžānas Republikas valdību un Šveices Federālo padomi tika parakstīts 2016. gada 10. oktobrī, un tas stājās spēkā 2017. gada 1. aprīlī. Turklāt Nolīgums starp Azerbaidžānas Republikas valdību un Lihtenšteinas Firstistes valdību par Nolīgumā starp Eiropas Savienību un Azerbaidžānas Republiku par vīzu atvieglotu izsniegšanu minēto noteikumu savstarpēju atzīšanu stājās spēkā 2017. gada 15. februārī.

1.6. Nolīgums/divpusējie nolīgumi

Nolīguma 13. pantā noteikts:

“Šis nolīgums no tā stāšanās spēkā prevalē pār jebkuriem starp atsevišķām dalībvalstīm un Azerbaidžānas Republiku noslēgtu divpusēju vai daudzpusēju nolīgumu vai vienošanos

¹⁰ 2014. gada 15. maija Lēmums Nr. 565/2014/ES, ar ko Bulgārijai, Horvātijai, Kiprai un Rumānijai no 2014. gada 16. jūnija atļauj vienpusēji atzīt tikai tādas vienotas īstermiņa vīzas, kuras ir derīgas divām vai vairāk ieceļošanas reizēm, un ilgtermiņa vīzas un uzturēšanās atļaujas, ko izsniedz Šengenas valstis, kā arī valsts vīzas un uzturēšanās atļaujas, ko izsniedz Bulgārija, Horvātija un Rumānija, par līdzvērtīgām savām valsts vīzām ne tikai attiecībā uz tranzītu, bet arī attiecībā uz iecerēto uzturēšanos šo valstu teritorijā uz laiku, kas nepārsniedz 90 dienas jebkurā 180 dienu laikposmā. Tā kā starp Kipru un Azerbaidžānas Republiku diplomātiskās attiecības nepastāv, tad Kipra patlaban 2014. gada 15. maija Lēmuma Nr. 565/2014/ES noteikumus Azerbaidžānas pasu (izņemot diplomātiskās pases) turētājiem nepiemēro.

noteikumiem, ciktāl šo nolīgumu vai vienošanos noteikumi attiecas uz jautājumiem, kurus reglamentē šis nolīgums.”

Sākot no nolīguma spēkā stāšanās dienas, spēkā esošajos divpusējos nolīgumos starp dalībvalstīm un Azerbaidžānas Republiku ietvertie noteikumi par jautājumiem, kurus skar šis nolīgums, vairs netiek piemēroti. Saskaņā ar Savienības tiesību aktiem dalībvalstīm jāveic visi nepieciešamie pasākumi, lai novērstu neatbilstības starp saviem divpusējiem nolīgumiem un nolīgumu.

Ja kāda dalībvalsts ir noslēgusi divpusēju nolīgumu vai vienošanos ar Azerbaidžānas Republiku par jautājumiem, kurus neskar nolīgums, piemēram, paredzot atbrīvot no vīzas prasības dienesta pasu turētājus, šo atbrīvojumu turpina piemērot pēc tam, kad ir stājies spēkā Eiropas Savienības Nolīgums par vīzu atvieglotu izsniegšanu.

Divpusēji nolīgumi ar Azerbaidžānas Republiku, kuros paredz atbrīvot no vīzas prasības dienesta pasu turētājus, ir šādām dalībvalstīm: Austriju, Bulgāriju, Horvātiju, Ungāriju, Itāliju, Portugāli, Rumāniju, Slovēniju, Latviju un Slovākiju¹¹.

Atbrīvojums no vīzas prasības, ko kāda dalībvalsts piešķirusi dienesta pases turētājiem, attiecas vienīgi uz ceļošanu šīs dalībvalsts teritorijā, bet nevis uz ceļošanu uz pārējām Šengenas dalībvalstīm.

II. PAMATNOSTĀDNES PAR KONKRĒTIEM NOTEIKUMIEM

2.1. Jauni noteikumi, kas attiecas uz visiem vīzas pieteikumu iesniedzējiem

Svarīgs atgādinājums. Jāatgādina, ka turpmāk minētie atvieglojumi attiecībā uz vīzas nodevu, vīzas pieteikumu izskatīšanas procedūru ilgumu, izceļošanu dokumentu nozaudēšanas vai zādzības gadījumā un vīzas pagarināšanu ārkārtas apstākļos attiecas uz visiem vīzas pieteikumu iesniedzējiem un vīzu turētājiem no Azerbaidžānas Republikas vai ES dalībvalsts, kuriem nolīgums ir saistošs, tostarp, piemēram, uz tūristiem.

2.1.1. Nodeva (maksa) par vīzas pieteikuma apstrādi

Nolīguma 6. panta 1. punktā ir noteikts:

“1. Maksa par vīzu pieteikumu izskatīšanu ir EUR 35.”

Saskaņā ar 6. panta 1. punktu maksa par vīzas pieteikumu izskatīšanu ir **EUR 35**. Šo maksu piemēro visiem vīzas pieteikumu iesniedzējiem no ES un Azerbaidžānas Republikas (tostarp tūristiem), un tā attiecas uz īstermiņa vīzām neatkarīgi no iecerētā skaita.

Nolīguma 6. panta 2. punktā ir noteikts:

“2. Neskarot 3. punktu, no maksas par vīzu pieteikuma izskatīšanu ir atbrīvotas šādu kategoriju personas:

- a) Eiropas Savienības pilsoņu, kuri likumīgi uzturas Azerbaidžānas Republikas teritorijā, Azerbaidžānas Republikas pilsoņu, kuri likumīgi uzturas dalībvalstu teritorijā, Eiropas Savienības pilsoņu, kuri uzturas tās dalībvalsts teritorijā, kuras pilsoņi viņi ir, un Azerbaidžānas Republikas pilsoņu, kuri uzturas Azerbaidžānas*

¹¹ Atbrīvoti no vīzas prasības saskaņā ar Padomes Regulas Nr. 539/2001 4. panta 1. punktu.

Republikas teritorijā, tuvi radnieki – laulātie, bērni (tostarp adoptētie bērni), vecāki (tostarp aizbildņi), vecvecāki un mazbērni;

- b) oficiālu delegāciju dalībnieki, tostarp oficiālu delegāciju pastāvīgie dalībnieki, kas pēc dalībvalstīm, Eiropas Savienībai vai Azerbaidžānas Republikai adresēta oficiāla ielūguma piedalīsies oficiālās sanāksmēs, apspriedēs, pārrunās vai apmaiņas programmās, kā arī pasākumos, ko starpvaldību organizācijas rīko Azerbaidžānas Republikas vai kādas dalībvalsts teritorijā;*
- c) skolēni, studenti, personas, kas iegūst pēcdiploma izglītību, un pavadošie pedagogi, kas ceļo ar mērķi mācīties vai izglītoties, tostarp saskaņā ar apmaiņas programmām, kā arī citu ar mācībām saistītu pasākumu dēļ;*
- d) personas ar invaliditāti un, ja vajadzīgs, tās pavadošās personas;” (N.B. Lai saņemtu atbrīvojumu no maksas, būtu jāuzrāda pierādījums, ka abi vīzas pieteikuma iesniedzēji ietilpst šajā kategorijā. Ja pieteikuma iesniedzēja invaliditāte ir acīmredzama (neredzīgas personas, personas, kurām trūkst vienas kājas), ir pieņemama vizuāla atzīšana, kas tiek veikta konsulārajā iestādē.*

Pamatotos gadījumos pieteikumu var iesniegt invalīda pārstāvis vai aizbildnis.)

- “e) starptautisku sporta pasākumu dalībnieki un personas, kas viņas pavada profesionālā statusā;” (N.B. Līdzjutēji netiks uzskatīti par pavadošām personām.)*
- “f) personas, kas piedalās zinātniskos, kultūras un mākslas pasākumos, tostarp universitāšu un citās apmaiņas programmās;*
- g) personas, kuras iesniegušas dokumentus, kas pierāda viņu vajadzību ceļot humānu apsvērumu dēļ, tostarp – lai saņemtu neatliekamu ārstniecisko palīdzību, un persona, kas šādu personu pavada; vai lai piedalītos tuva radnieka bērēs, vai lai apmeklētu smagi slimu tuvu radnieku;*
- h) pilsoniskās sabiedrības organizāciju pārstāvji, kuru ceļojuma mērķis ir izglītošanās, semināri un konferences, tostarp arī saskaņā ar apmaiņas programmām;” (N.B. Lai šī personu kategorija saņemtu atbrīvojumu no maksas, vīzas pieteikuma iesniedzējiem jāuzrāda pierādījums, kas apliecina, ka viņi ir dalībvalstīs vai Azerbaidžānas Republikā reģistrētu pilsoniskās sabiedrības organizāciju vai bezpeļņas organizāciju biedri – saikne ar nolīguma 4. pantu.)*
- “i) pensionāri;” (N.B. Lai šī personu kategorija saņemtu atbrīvojumu no maksas, vīzas pieteikuma iesniedzējiem jāuzrāda pierādījums par savu pensionāra statusu. Atbrīvojums nav attaisnots tajos gadījumos, kad ceļojuma mērķis ir algots darbs.)*
- “j) bērni, kuri nav sasnieguši 12 gadu vecumu;*
- k) žurnālisti un tehniskie darbinieki, kas viņus pavada profesionālā statusā.” (N.B. Lai šī personu kategorija saņemtu atbrīvojumu no maksas, vīzas pieteikuma iesniedzējiem jāuzrāda pierādījums, kas apliecina, ka viņi ir profesionālu žurnālistikas vai plašsaziņas līdzekļu organizāciju biedri – saikne ar nolīguma 4. pantu.)*

Turklāt, ciktāl tas skar ES dalībvalstis, iepriekš minētās personu kategorijas no maksas ir pilnībā atbrīvotas. Turklāt saskaņā ar Vīzu kodeksa 16. panta 4. punktu atbrīvojumu no maksas arī piešķir šādām personu kategorijām:

- pētniekiem, kuri ceļo Eiropas Savienībā, lai veiktu zinātnisku pētniecību, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 28. septembra Ieteikumā Nr. 2005/761/EK;
- bezpeļņas organizāciju pārstāvjiem, kas nav vecāki par 25 gadiem un piedalās semināros, konferencēs, sporta, kultūras vai izglītības pasākumos, kurus organizējušas bezpeļņas organizācijas.

Kā noteikts Vīzu kodeksa 16. panta 6. punktā, „*atsevišķos gadījumos iekasējamo vīzas nodevu var atcelt vai samazināt, ja tas palīdz veicināt kultūras vai sporta intereses, kā arī intereses ārpolitikas un attīstības politikas jomā, kā arī citās svarīgu sabiedrības interešu jomās vai humānu iemeslu dēļ*”.

Vīzu kodeksa 16. panta 7. punktā ir noteikts, ka vīzas nodevu iekasē euro, trešās valsts valūtā vai valūtā, ko parasti lieto tajā trešā valstī, kurā iesniedz pieteikumu, un to neatmaksā, izņemot gadījumus, kad pieteikums nav pieņemams vai ja konsulāts nav kompetents.

Lai nepieļautu neatbilstības, kuru rezultāts varētu būt vīzu izdevīgāka iegāde, dalībvalstīm Azerbaidžānas Republikā būtu jācenšas nodrošināt, ka visi vīzu pieteikumu iesniedzēji Azerbaidžānā maksā vienādu vīzas nodevu, ja tā tiek iekasēta ārvalstu valūtās.

Tāpat attiecībā uz Azerbaidžānas Republiku no vīzas nodevas saskaņā ar 17. panta 2. punktu Azerbaidžānas Republikas likumā “Par vīzas nodevām” atbrīvo arī šādas ārvalstnieku kategorijas:

- valstu un oficiālu delegāciju locekļi;
- starptautisku humāno palīdzības organizāciju pārstāvjus Azerbaidžānas Republikā;
- personas, kuras, izmantojot valsts programmas, studē vai ir iesaistījušās pedagoģiskajā darbā;
- personas, kuras ceļo aizstāvības nolūkos.

Pieteikuma iesniedzējiem no ES un Azerbaidžānas izdos kvīti par samaksāto vīzas nodevu.

Nolīguma 6. panta 3. punktā ir noteikts:

“3. Ja dalībvalsts vai Azerbaidžānas Republika vīzas izsniegšanas nolūkā sadarbojas ar ārpakalpojumu sniedzēju, ārpakalpojumu sniedzējs var iekasēt maksu par pakalpojumu. Minētā maksa ir samērīga ar izmaksām, kas ārpakalpojuma sniedzējam radušās, pildot tā uzdevumus, un tā nepārsniedz EUR 30. Dalībvalstis un Azerbaidžānas Republika visiem pieteikuma iesniedzējiem saglabā iespēju pieteikumus iesniegt tieši to konsulātos.

Savienībā ārpakalpojumu sniedzējs veic savu darbību saskaņā ar Vīzu kodeksu un pilnībā ievērojot Azerbaidžānas Republikas tiesību aktus.

Azerbaidžānas Republikā ārpakalpojumu sniedzējs veic savu darbību saskaņā ar Azerbaidžānas un ES dalībvalstu tiesību aktiem.”

Attiecībā uz sadarbības kārtību ar ārpakalpojumu sniedzējiem Vīzu kodeksa 43. pantā ir sniegta sīka informācija par viņu uzdevumiem.

2.2.1. Vīzu pieteikumu izskatīšanas termiņš

Nolīguma 7. pantā noteikts:

“1. Dalībvalstu un Azerbaidžānas Republikas diplomātiskās pārstāvniecības un konsulārie dienesti lēmumu par pieprasījumu izsniegt vīzu pieņem 10 kalendārajās dienās no pieteikuma un vīzas izsniegšanai nepieciešamo dokumentu saņemšanas.

2. Atsevišķos gadījumos termiņu, kas vajadzīgs, lai pieņemtu lēmumu par vīzas pieteikumu, var pagarināt līdz 30 kalendārajām dienām, ja nepieciešama pieteikuma padziļināta pārbaude.

3. Steidzamos gadījumos lēmuma par vīzas pieteikumu pieņemšanas termiņu var samazināt līdz 2 darbdienām vai mazāk.”

Principā lēmums par vīzas izsniegšanu tiks pieņemts 10 kalendāro dienu laikā no dienas, kad ir iesniegts pieteikums, kas atzīts par pieņemamu.

Atsevišķos gadījumos, jo īpaši ja ir vajadzīga pieteikuma papildu pārbaude, vai pārstāvības gadījumā, ja jāapspriežas ar pārstāvētās dalībvalsts iestādēm, šo termiņu var pagarināt līdz, ilgākais, 30 kalendārajām dienām.

Visus minētos termiņus sāk skaitīt vienīgi tad, kad pieteikuma datne ir pilnīga, proti, no dienas, kad ir saņemts vīzas pieteikums un apliecinātie dokumenti.

Ja diplomātiskajās pārstāvniecībās un konsulārajos dienestos pastāv apmeklējumu sistēma, apmeklējuma saņemšanai nepieciešamo laiku principā neieskaita pieteikuma izskatīšanas laikā. Šo jautājumu, kā arī cita veida praktiskos noteikumus par vīzas pieteikuma iesniegšanu reglamentē Vīzu kodekss (9. pants) un Azerbaidžānas Republikas Migrācijas kodekss.

“Ja pieteikuma iesniedzējiem ir jāvienojas par pieteikuma iesniegšanas laiku, parasti pieteikuma iesniegšanas apmeklējums notiek divu nedēļu laikā pēc dienas, kad apmeklējums lūgts.”

Nemot vērā nolīguma 7. panta 3. punkta īstenošanu, nosakot apmeklējuma laiku, būtu jāņem vērā iespējamā steidzamība, ko norādījis vīzas pieteikuma iesniedzējs. Lēmumu par laika saīsināšanu lēmuma pieņemšanai par vīzas pieteikumu pieņem konsulārais darbinieks.

“Pamatotos steidzamības gadījumos” [piemēram, kad vīzas pieteikumu nevarēja iesniegt agrāk tādu iemeslu dēļ, kurus pieteikuma iesniedzējs nevarēja paredzēt] „konsulāts pieteikuma iesniedzējiem var atļaut iesniegt pieteikumus, vai nu iepriekš nenosakot apmeklējuma laiku, vai pieņemot viņus nekavējoties”.

2.1.3. Izceļošana no valsts nozaudētu personas apliecinājošo dokumentu gadījumā

Nolīguma 8. pantā noteikts:

“Eiropas Savienības un Azerbaidžānas Republikas pilsoņi, kuri ir nozaudējuši savus personu apliecinājošos dokumentus vai kuriem šie dokumenti ir nozagti, kamēr viņi uzturas Azerbaidžānas Republikas vai dalībvalstu teritorijā, var atstāt Azerbaidžānas Republikas vai dalībvalstu teritoriju bez vīzas vai citas atļaujas, pamatojoties uz dalībvalstu vai Azerbaidžānas Republikas diplomātisko pārstāvniecību vai konsulāro dienestu izdotiem derīgiem personu apliecinājošiem dokumentiem, kas dod tiesības šķērsot robežu.”

Personu apliecinājošu dokumentu nozaudēšanas vai nozagšanas gadījumā, derīgi personu apliecinājošie dokumenti, kas vīzas turētājiem dod tiesības šķērsot robežu un ko izdevušas diplomātiskās pārstāvniecības vai konsulārie dienesti, būs pietiekams pamats, lai izceļotu no Azerbaidžānas Republikas teritorijas vai Šengenas zonas. Uzņēmējas valsts iestādes no

vīzas turētāja vai konsulārā dienesta nevar sagaidīt nekādus papildu dokumentus, atļaujas vai formalitātes.

2.1.4. Vīzas pagarināšana ārkārtas apstākļos

Nolīguma 9. pantā noteikts:

“Eiropas Savienības un Azerbaidžānas Republikas pilsoņiem, kuriem force majeure apstākļu dēļ nav iespējas atstāt Azerbaidžānas Republikas vai dalībvalstu teritoriju līdz viņu vīzā norādītajam termiņam, izsniegtās vīzas derīguma termiņu un/vai uzturēšanās ilgumu pagarina bez maksas saskaņā ar Azerbaidžānas Republikas vai uzņēmējas dalībvalsts piemērotiem tiesību aktiem par laikposmu, kas vajadzīgs, lai viņi atgrieztos savā dzīvesvietas valstī.”

Attiecībā uz iespēju pagarināt vīzas derīguma termiņu pamatotu personisku iemeslu gadījumos, kad vīzas turētājam nav iespējams atstāt dalībvalsts teritoriju līdz vīzas uzlīmē norādītajam datumam, piemēros Vīzu kodeksa 33. panta noteikumus, ciktāl tie ir saderīgi ar nolīgumu. Tāpēc *force majeure* apstākļos vai humānu iemeslu dēļ vīzu pagarina bez maksas.

Attiecībā uz Azerbaidžānas Republiku Migrācijas kodu piemēro jautājumiem saistībā ar pagaidu uzturēšanās laikposma pagarināšanu ārvalstniekiem Azerbaidžānas Republikā.

Lēmums par pagaidu uzturēšanās laikposma pagarināšanu ārvalstniekiem Azerbaidžānas Republikā ir oficiāls dokuments, kas ļauj ārvalstniekiem uz laiku uzturēties Azerbaidžānas Republikā.

Ārvalstnieki, kuru pagaidu uzturēšanās laiks Azerbaidžānas Republikā ir pagarināts, valsti var atstāt, valsts robežšķērsošanas punktos uzrādot savas pases vai citus robežšķērsošanas dokumentus un lēmumu par pagaidu uzturēšanās laikposma pagarināšanu.

2.2. Jauni noteikumi, kas attiecas uz konkrētām vīzas pieteikumu iesniedzēju kategorijām

2.2.1. Dokumentārs pierādījums, kas apliecina brauciena mērķi

Nolīguma 4. panta 1. punktā uzskaitītajām personu kategorijām būs nepieciešams vienīgi norādītais dokumentārais pierādījums, kas apliecina ceļojuma mērķi. Kā noteikts 4. panta 3. punktā, netiks pieprasīti nekādi citi pamatojumi, ielūgumi vai ceļojuma mērķa apstiprinājumi.

Tomēr tas nenozīmē, ka tiek atcelta vispārējā prasība ierasties personīgi, lai iesniegtu vīzas pieteikumu un apliecinošos dokumentus, piemēram, par iztikas līdzekļiem, – šī prasība paliek neskarta.

Ja atsevišķos gadījumos joprojām pastāv šaubas par tā dokumenta autentiskumu, kas apliecina ceļojuma mērķi, tad saskaņā ar Azerbaidžānas Republikas Migrācijas kodeksa 21. panta 8. punktu vīzas pieteikuma iesniedzēju var aicināt uz papildu padziļinātām pārrunām vēstniecībā/konsulātā, kur viņu var iztaujāt par apmeklējuma faktisko mērķi vai pieteikuma iesniedzēja nodomu atgriezties. Šādos atsevišķos gadījumos vīzas pieteikuma iesniedzējs var brīvprātīgi iesniegt papildu dokumentus vai tos izņēruma kārtā var pieprasīt konsulārais darbinieks. Tomēr šāda prakse nenoris sistemātiski, un to stingri uzrauga Apvienotā komiteja.

Principā kopā ar vīzas pieteikumu tiks iesniegts nolīguma 4. panta 1. punktā prasītā dokumenta oriģināls. Tomēr konsulāts var sākt apstrādāt vīzas pieteikumu, pamatojoties uz dokumenta faksimilu vai kopijām. Taču konsulāts var pieprasīt dokumenta oriģinālu, ja pieteikums tiek iesniegts pirmo reizi, un pieprasīs to atsevišķos gadījumos, kad pastāv šaubas.

Tām personu kategorijām, kuras nav minētas nolīguma 4. pantā (piemēram, tūristiem), piemēro vispārējos noteikumus par ceļojuma mērķa apliecinājumu. Tas pats attiecas uz dokumentiem, kas apliecina vecāku piekrišanu tam, ka ceļo viņu bērni, kuri ir jaunāki par 18 gadiem.

Jautājumos, kurus neskar šā nolīguma noteikumi, piemēram, ceļošanas dokumentu atzīšana un garantijas saistībā ar atgriešanos un pietiekamiem iztikas līdzekļiem, piemēros Šengenas noteikumus vai valsts tiesību aktus.

“4. pants. Dokumentārs pierādījums, kas apliecina brauciena mērķi

1. Turpmāk norādīto Savienības un Azerbaidžānas Republikas pilsoņu kategorijām attiecīgi norādītie dokumenti ir pietiekami, lai pamatotu mērķi ieceļošanai otras Puses teritorijā:

a) tuviem radniekiem – laulātajiem, bērniem (tostarp adoptētiem bērniem), vecākiem (tostarp aizbildņiem), vecvecākiem un mazbērniem –, kas apmeklē Eiropas Savienības pilsoņus, kuri likumīgi uzturas Azerbaidžānas Republikas teritorijā, vai Azerbaidžānas Republikas pilsoņus, kuri likumīgi uzturas dalībvalstīs, vai Eiropas Savienības pilsoņus, kuri uzturas tās dalībvalsts teritorijā, kuras pilsoņi viņi ir, vai Azerbaidžānas Republikas pilsoņus, kuri uzturas Azerbaidžānas Republikas teritorijā:

– uzņēmējās personas rakstisks uzaicinājums;”

Kompetentajai iestādei saskaņā ar dzīvesvietas valsts tiesību aktiem ir jāapliecina uzaicinātāja paraksta autentiskums. Kompetentajām iestādēm būtu jāapstiprina ielūguma derīgums.

Šis noteikums, izņemot nepieciešamību apliecināt likumīgo dzīvesvietu un ģimenes saites, attiecas arī uz diplomātisko pārstāvniecību un konsulātu darbinieku radniekiem, kuri ceļo uz dalībvalstu vai Azerbaidžānas Republikas teritoriju, lai apmeklētu ģimeni uz laiku līdz 90 dienām.

„b) neskarot 10. pantu, oficiālu delegāciju dalībniekiem, tostarp šādu delegāciju pastāvīgiem dalībniekiem, kas pēc dalībvalstīm, Eiropas Savienībai vai Azerbaidžānas Republikai adresēta oficiāla ielūguma piedalīsies oficiālās sanāksmēs, apspriedēs, pārrunās vai apmaiņas programmās, kā arī pasākumos, ko starpvaldību organizācijas rīko Azerbaidžānas Republikas vai kādā dalībvalsts teritorijā:

– dalībvalsts vai Azerbaidžānas Republikas kompetentās iestādes vai Eiropas Savienības iestādes vēstule, kas apliecina, ka pieteikuma iesniedzējs ir attiecīgi tās delegācijas dalībnieks vai tās delegācijas pastāvīgais dalībnieks un ieceļo

otras Puses teritorijā, lai piedalītos iepriekšminētajos pasākumos; šai vēstulei pievieno oficiālā ielūguma kopiju;”

Vēstulē, kuru kompetentā iestāde izsniedz, lai apliecinātu, ka konkrētā persona ir delegācijas loceklis un ieceļo otras puses teritorijā, lai piedalītos oficiālā sanāksmē, jābūt norādītam pieteikuma iesniedzēja vārdam un uzvārdam. Pieteikuma iesniedzēja vārdam un uzvārdam nav obligāti jābūt norādītam oficiālajā ielūgumā piedalīties sanāksmē, taču tas var būt jānorāda, ja oficiālais ielūgums ir adresēts konkrētai personai.

Šis noteikums attiecas uz oficiālo delegāciju locekļiem neatkarīgi no tā, kāda pase (dienesta pase vai parastā pase) viņiem ir.

„c) darījumu cilvēkiem un uzņēmējdarbības organizāciju pārstāvjiem:

- *uzņēmējas juridiskās personas vai uzņēmuma, šādas juridiskās personas vai uzņēmuma organizācijas vai biroja, vai filiāles, Azerbaidžānas Republikas vai dalībvalstu valsts vai reģionālās iestādes, vai tirdzniecības un rūpniecības izstāžu, konferenču un simpoziju, kas notiek Azerbaidžānas Republikas vai kādas dalībvalsts teritorijā, rīkošanas komitejas rakstisks uzaicinājums, ko atbilstoši valsts tiesību aktiem apstiprinājušas kompetentās iestādes;”*

Turklāt valsts uzņēmējdarbības reģistrs izsniegs dokumentu, ar kuru apstiprina uzņēmējdarbības organizāciju esamību.

„d) šoferiem, kas veic starptautiskos kravu un pasažieru pārvadājumus starp Azerbaidžānas Republikas un dalībvalstu teritorijām ar transportlīdzekļiem, kas reģistrēti dalībvalstīs vai Azerbaidžānas Republikā:

- *Azerbaidžānas Republikas valsts pārvadātāju sabiedrības vai asociācijas (apvienības), kas nodrošina starptautiskos autotransporta pārvadājumus, vai dalībvalstu valsts pārvadātāju apvienību, kas nodrošina starptautiskos autotransporta pārvadājumus, rakstisks pieprasījums, kurā norādīts braucienu mērķis, maršruts, ilgums un biežums;”*

Apvienība, kas ir kompetenta izsniegt rakstisko pieprasījumu, ir transportlīdzekļa vadītāja izcelsmes valsts valsts apvienība. Rakstiskus pieprasījumus var izsniegt arī dalībvalstu valstu apvienību reģionālās vai citas filiāles.

„e) skolēniem, studentiem, personām, kas iegūst pēcdiploma izglītību, un pavadošiem pedagogiem, kas ceļo ar mērķi mācīties vai izglītoties, tostarp saskaņā ar apmaiņas programmām, kā arī citu ar skolu saistītu pasākumu dēļ:

- *uzņemošās universitātes, akadēmijas, institūta, koledžas vai skolas rakstisks uzaicinājums vai dokuments, kas apliecina uzņemšanu, vai studenta apliecība vai apliecinošs dokuments par apmeklējamiem kursiem;”*

Studenta apliecība tiek pieņemta kā ceļojuma mērķa apliecinājums tikai tad, ja to izsniegusi uzņēmēja universitāte, koledža vai skola, kurā norisināsies mācības vai izglītošanās.

„f) *personām, kas piedalās zinātniskos, akadēmiskos, kultūras vai mākslas pasākumos, tostarp universitāšu un citās apmaiņas programmās:*

- *uzņēmējorganizācijas rakstisks uzaicinājums piedalīties šajos pasākumos;*

g) *žurnālistiem un tehniskajiem darbiniekiem, kas viņus pavada profesionālā statusā:*

- *apliecība vai cits dokuments, ko izsniegusi profesionāla organizācija vai pieteikuma iesniedzēja darba devējs, kas apliecina, ka attiecīgā persona ir kvalificēts žurnālists, un apstiprina, ka brauciena mērķis ir veikt žurnālista darbu, vai kas apliecina, ka attiecīgā persona ir tehniskais darbinieks, kas pavada žurnālistu profesionālā statusā;”*

Šajā kategorijā nav ietverti ārštata žurnālisti un viņu palīgi.

Ir jāuzrāda apliecība vai dokuments, ko izsniegusi profesionāla žurnālistu organizācija vai pieteikuma iesniedzēja darba devējs, kas apliecina, ka pieteikuma iesniedzējs ir profesionāls žurnālists vai *pavadoša persona profesionālā statusā*, un kurā norādīts, ka brauciena mērķis ir veikt žurnālista darbu vai palīdzēt veikt šādu darbu.

„h) *starptautisku sporta pasākumu dalībniekiem un personām, kas viņus pavada profesionālā statusā:*

- *rakstisks uzaicinājums no uzņēmējorganizācijas, kompetentajām iestādēm, dalībvalstu vai Azerbaidžānas Republikas valsts sporta federācijām vai no Azerbaidžānas Republikas vai dalībvalstu valsts olimpiskajām komitejām;”*

Saistībā ar starptautiskiem sporta pasākumiem pavadošo personu sarakstā iekļauj vienīgi tās personas, kas sportistus pavada profesionālā statusā – trenerus, masierus, menedžeri, medicīnas personālu un sporta kluba vadītāju. Tāpēc līdzjutēji netiks uzskatīti par pavadošām personām.

„i) *sadraudzības pilsētu organizēto oficiālo apmaiņas programmu dalībniekiem:*

- *attiecīgo pilsētu administrācijas vadītāja/mēra rakstisks uzaicinājums;”*

Pilsētas vai citas apdzīvotas vietas administrācijas vadītājs/mērs, kas ir kompetents izsniegt rakstisku uzaicinājumu, ir tās uzņemošās pilsētas vai citas apdzīvotās vietas administrācijas vadītājs/mērs, kurā norisināsies sadraudzības pasākums. Šajā kategorijā ietilpst tikai oficiālās sadraudzības dalībnieki.

“j) *personām, kas ceļo medicīnisku iemeslu dēļ, un nepieciešamajām pavadošajām personām:*

- *medicīniskās iestādes oficiāls dokuments, kas apliecina medicīniskās aprūpes nepieciešamību šajā iestādē un pavadoņa nepieciešamību, un pierādījums par pietiekamiem finanšu līdzekļiem medicīniskās aprūpes izdevumu segšanai;”*

Ir jāiesniedz medicīniskās iestādes iesniegts dokuments, kas apliecina trīs elementus (medicīniskās aprūpes nepieciešamība šajā iestādē, pavadoņa nepieciešamība un pierādījums par pietiekamiem finanšu līdzekļiem medicīniskās aprūpes izdevumu segšanai, piemēram, pierādījums par priekšapmaksu).

“k) profesiju pārstāvjiem, kas piedalās starptautiskās izstādēs, konferencēs, simpozijos, semināros vai citos līdzīgos pasākumos, kas norisinās Azerbaidžānas Republikas vai dalībvalstu teritorijā:

- uzņēmējorganizācijas rakstisks uzaicinājums, kas apstiprina, ka konkrētā persona piedalās attiecīgajā pasākumā;*

l) pilsoniskās sabiedrības organizāciju pārstāvjiem, kuru ceļojuma mērķis ir izglītošanās, semināri un konferences, tostarp saskaņā ar apmaiņas programmām:

- uzņēmējorganizācijas rakstisks uzaicinājums, apstiprinājums, ka persona pārstāv pilsoniskās sabiedrības organizāciju, un attiecīgā reģistra izziņa par minētās organizācijas nodibināšanu, ko valsts iestāde izsniegusi saskaņā ar valsts tiesību aktiem;”*

Ir jāuzrāda pilsoniskās sabiedrības organizācijas izsniegts dokuments, ar kuru apstiprina, ka pieteikuma iesniedzējs pārstāv šo organizāciju.

Nolīgums neattiecas uz pilsoniskās sabiedrības organizāciju locekļiem kā tādiem.

„m) radiniekiem, kas apmeklē bēru ceremonijas:

- oficiāls dokuments, kas apliecina nāves faktu, kā arī dokuments, kas pierāda ģimenes vai cita veida saikni starp pieteikuma iesniedzēju un mirušo;*

n) militāro un civilo apbedījumu vietu apmeklējumam:

- oficiāls dokuments, kas apliecina kapa esamību un saglabāšanu, kā arī ģimenes vai cita veida saikni starp pieteikuma iesniedzēju un apglabāto personu.”*

Nolīgumā nav sīkāk norādīts, vai minētais oficiālais dokuments būtu jāizsniedz tās valsts iestādēm, kurā atrodas apbedījumu vieta, vai tās valsts iestādēm, kurā dzīvo persona, kas vēlas apmeklēt apbedījumu vietu. Būtu jāpieņem, ka šādu oficiālu dokumentu var izsniegt abu valstu kompetentās iestādes.

Jāuzrāda minētais oficiālais dokuments, kas apliecina kapa esamību un saglabāšanu, kā arī dokuments, kas pierāda ģimenes vai cita veida saikni starp mirušo un pieprasītāju.

Svarīgs atgādinājums. Nolīgums nerada jaunus noteikumus par to fizisko vai juridisko personu atbildību, kuras izsniedz rakstveida pieprasījumus. Ja šādi pieprasījumi ir izsniegti fiktīvi, piemēro attiecīgos ES/valsts tiesību aktus.

2.2.2. Daudzkārtējo iecerēšanas vīzu izsniegšana

Gadījumos, kad vīzas pieteikuma iesniedzējam ir bieži jāceļo uz dalībvalstu vai Azerbaidžānas Republikas teritoriju, īstermiņa vīzas var izsniegt vairākiem apmeklējumiem

ar noteikumu, ka šo apmeklējumu kopējais ilgums nepārsniedz 90 dienas 180 dienu laikposmā.

Nolīguma 5. pantā noteikts:

“1. Dalībvalstu un Azerbaidžānas Republikas diplomātiskās pārstāvniecības un konsulārie dienesti izsniedz daudzkārtējās ieceļošanas vīzas ar derīguma termiņu uz pieciem gadiem šādu kategoriju pilsoņiem:

- a) laulātajiem, bērniem (tostarp adoptētiem bērniem), kas ir jaunāki par 21 gadu vai atrodas apgādībā, vecākiem (tostarp aizbildņiem), kas apmeklē Eiropas Savienības pilsoņus, kuri likumīgi uzturas Azerbaidžānas Republikas teritorijā, vai Azerbaidžānas Republikas pilsoņus, kuri likumīgi uzturas dalībvalstu teritorijā, vai Eiropas Savienības pilsoņus, kuri uzturas tās dalībvalsts teritorijā, kuras pilsoņi viņi ir, vai Azerbaidžānas Republikas pilsoņus, kuri uzturas Azerbaidžānas Republikas teritorijā;*
- b) oficiālu delegāciju pastāvīgiem dalībniekiem, kas pēc dalībvalstīm, Eiropas Savienībai vai Azerbaidžānas Republikai adresēta oficiāla ielūguma regulāri piedalīsies sanāksmēs, apspriedēs, pārrunās vai apmaiņas programmās, kā arī pasākumos, ko starpvaldību organizācijas rīko Azerbaidžānas Republikas vai kādas dalībvalsts teritorijā.*

Atkāpjoties no pirmā teikuma, ja nepieciešamība vai nodoms ceļot bieži vai regulāri ir nepārprotami attiecināts uz īsāku laikposmu, daudzkārtējās ieceļošanas vīzas derīguma termiņu nosaka tikai uz attiecīgo laikposmu, jo īpaši tad, ja:

- a) apakšpunktā minēto personu gadījumā to Azerbaidžānas Republikas pilsoņu uzturēšanās atļaujas derīguma termiņš, kuri likumīgi uzturas kādā no dalībvalstīm, vai to Savienības pilsoņu uzturēšanās atļaujas derīguma termiņš, kuri likumīgi uzturas Azerbaidžānas Republikā,*
- b) apakšpunktā minēto personu oficiālas delegācijas pastāvīga dalībnieka statusa spēkā esības termiņš*

ir īsāks par pieciem gadiem.”

Ņemot vērā šo personu kategoriju profesionālos statusu vai viņu ģimenes saites ar Azerbaidžānas Republikas pilsoni, kas likumīgi uzturas dalībvalstu teritorijā, ES pilsoni, kas likumīgi uzturas Azerbaidžānas Republikas teritorijā, vai ar ES pilsoni, kas uzturas dalībvalstī, kuras valstspiederība viņam ir, ir pamatoti piešķirt viņiem daudzkārtēju ieceļošanas vīzu ar piecu gadu derīguma termiņu vai ar derīguma termiņu līdz viņu amata pilnvaru termiņa beigām vai likumīgās uzturēšanās termiņa beigām, ja tie ir īsāki par pieciem gadiem.

Personām, uz kurām attiecas nolīguma 5. panta 1. punkta a) apakšpunkts, jāuzrāda pierādījums par uzaicinātās personas likumīgo dzīvesvietu.

Par personām, uz kurām attiecas nolīguma 5. panta 1. punkta b) apakšpunkts, būtu jāiesniedz apstiprinājums par viņu profesionālo statusu un pilnvaru termiņu.

Šo noteikumu nepiemēros personām, uz kurām attiecas nolīguma 5. panta 1. punkta b) apakšpunkts, ja tās ar šo nolīgumu ir atbrīvotas no vīzas prasības, t. i., ja tās ir diplomātisko pasu turētājas.

Gadījumos, kad nepieciešamība vai nodoms bieži vai regulāri ceļot nepārprotami attiecas uz īsāku laikposmu, vairākkārtējās ieceļošanas vīzas derīguma termiņš tiks ierobežots uz minēto laikposmu.

“2. Dalībvalstu un Azerbaidžānas Republikas diplomātiskās pārstāvniecības un konsulārie dienesti izsniedz daudzkārtējās ieceļošanas vīzas ar derīguma termiņu uz vienu gadu šādu kategoriju pilsoņiem ar noteikumu, ka iepriekšējā gadā tie ir saņēmuši vismaz vienu vīzu un to ir izmantojuši atbilstoši apmeklētās valsts tiesību aktiem par ieceļošanu un uzturēšanos:

a) studentiem un personām, kuras iegūst pēcdiploma izglītību, kas regulāri ceļo ar mērķi mācīties vai

izglītoties, tostarp saskaņā ar apmaiņas programmām;

b) žurnālistiem un tehniskajiem darbiniekiem, kas viņus pavada profesionālā statusā;

c) sadraudzības pilsētu rīkoto oficiālo apmaiņas programmu dalībniekiem;

d) šoferiem, kas veic starptautiskos kravu un pasažieru pārvadājumus starp Azerbaidžānas Republikas un dalībvalstu teritorijām, ar transportlīdzekļiem, kas reģistrēti dalībvalstīs vai Azerbaidžānas Republikā;

e) personām, kam medicīnisku iemeslu dēļ nepieciešams regulāri ieceļot, un nepieciešamām pavadošām personām;

f) profesiju pārstāvjiem, kas piedalās starptautiskās izstādēs, konferencēs, simpozijos, semināros vai citos līdzīgos pasākumos un regulāri dodas uz Azerbaidžānas Republiku vai dalībvalstīm;

g) pilsoniskās sabiedrības organizāciju pārstāvjiem, kuri regulāri ceļo uz Azerbaidžānas Republiku vai dalībvalstīm ar mērķi izglītoties, apmeklēt seminārus un konferences, tostarp saskaņā ar apmaiņas programmām;

h) personām, kuras piedalās zinātniskos, kultūras un mākslas pasākumos, tostarp universitāšu un citās apmaiņas programmās, kas regulāri ceļo uz Azerbaidžānas Republiku vai dalībvalstīm;

i) starptautisku sporta pasākumu dalībniekiem un personām, kas viņas pavada profesionālā statusā;

j) oficiālu delegāciju dalībniekiem, kas pēc dalībvalstij, Eiropas Savienībai vai Azerbaidžānas Republikai adresēta oficiāla ielūguma regulāri piedalīsies sanāsmēs, apspriedēs, pārrunās vai apmaiņas programmās, kā arī pasākumos, ko starpvaldību organizācijas rīko Azerbaidžānas Republikas vai dalībvalstu teritorijā;

k) darījumu cilvēkiem un uzņēmējdarbības organizāciju pārstāvjiem, kas regulāri ceļo uz Azerbaidžānas Republiku vai dalībvalstīm.

Atkāpjoties no pirmā teikuma, ja nepieciešamība vai nodoms ceļot bieži vai regulāri ir nepārprotami attiecināts uz īsāku laikposmu, daudzkārtējās ieceļošanas vīzas derīguma termiņu nosaka tikai uz attiecīgo laikposmu.”

Principā daudzkārtējās ieceļošanas vīzas, kas derīgas vienu gadu, tiks izsniegtas iepriekš minētajām personu kategorijām, ja iepriekšējā gada laikā (12 mēnešos) vīzas pieteikuma

iesniedzējs ir saņēmis vismaz vienu vīzu un ir to izmantojis atbilstīgi apmeklētās(-o) valsts(-u) tiesību aktiem par ieceļošanu un uzturēšanos (piemēram, persona nav pārsniegusi atļauto uzturēšanās ilgumu) un pastāv iemesli daudzkārtējās ieceļošanas vīzas pieprasīšanai.

Gadījumos, kad nav pamata izsniegt vīzu ar derīguma termiņu uz vienu gadu (piemēram, ja apmaiņas programma ilgst mazāk par vienu gadu vai personai nav nepieciešams ceļot visu gadu), vīzas derīguma termiņš būs īsāks par vienu gadu ar nosacījumu, ka ir izpildītas pārējās prasības attiecībā uz vīzas izsniegšanu.

“3. Šā panta 2. punktā minēto kategoriju personām dalībvalstu un Azerbaidžānas Republikas diplomātiskās pārstāvniecības un konsulārie dienesti izsniedz daudzkārtējās ieceļošanas vīzas ar derīguma termiņu, kas nav īsāks par diviem gadiem un nepārsniedz piecus gadus ar noteikumu, ka iepriekšējos divos gados tie ir izmantojuši uz vienu gadu izsniegto daudzkārtējo ieceļošanas vīzu atbilstoši apmeklētās valsts tiesību aktiem par ieceļošanu un uzturēšanos, izņemot gadījumus, kad nepieciešamība vai nodoms ceļot bieži vai regulāri ir nepārprotami attiecināts uz īsāku laikposmu – šādā gadījumā daudzkārtējās ieceļošanas vīzas derīguma termiņu nosaka tikai uz attiecīgo laikposmu.

4. Personu, kas minētas šā panta 1. līdz 3. punktā, uzturēšanās kopējais ilgums dalībvalstu vai Azerbaidžānas Republikas teritorijā 180 dienu laikposmā nepārsniedz 90 dienas.”

Daudzkārtējās ieceļošanas vīzas ar derīguma termiņu no 2 līdz 5 gadiem tiks izsniegtas nolīguma 5. panta 2. punktā minētajām personu kategorijām ar nosacījumu, ka iepriekšējo divu gadu laikā (24 mēnešos) šīs personas ir izmantojušas divas uz vienu gadu izsniegtās daudzkārtējās ieceļošanas vīzas atbilstīgi tiesību aktiem par ieceļošanu un uzturēšanos apmeklētās(-o) valsts(-u) teritorijā(-ās) un joprojām pastāv iemesli daudzkārtējās ieceļošanas vīzas pieprasīšanai. Jāpiezīmē, ka vīza, kuras derīguma termiņš ir no 2 līdz 5 gadiem, tiks izsniegta vienīgi tad, ja vīzas pieteikuma iesniedzējam iepriekšējo divu gadu laikā ir izsniegtas divas vīzas, kuru derīguma termiņš ir viens gads – un ne mazāk –, un viņš ir izmantojis šīs vīzas atbilstīgi tiesību aktiem par ieceļošanu un uzturēšanos apmeklētās(-o) valsts(-u) teritorijā(-ās). Pamatojoties uz katra vīzas pieteikuma novērtējumu, diplomātiskās pārstāvniecības un konsulāti lems par šo vīzu derīguma termiņu, t. i., no 2 līdz 5 gadiem.

Nav pienākuma izsniegt daudzkārtēju ieceļošanas vīzu, ja pieteikuma iesniedzējs nav izmantojis iepriekšējo vīzu.

2.2.3. Diplomātisko pasu turētāji

Nolīguma 10. pantā noteikts:

“1. Eiropas Savienības un Azerbaidžānas Republikas pilsoņi, kas ir derīgu diplomātisko pasu turētāji, drīkst bez vīzas ieceļot Azerbaidžānas Republikas vai dalībvalstu teritorijā, izceļot no tās vai tranzītā to šķērsot.

2. Personas, kas minētas 1. punktā, drīkst uzturēties Azerbaidžānas Republikas vai dalībvalstu teritorijā ne ilgāk kā 90 dienas 180 dienu laikposmā.”

Nolīgumā nav reglamentētas procedūras diplomātu norīkošanai darbā uz dalībvalstīm. Piemēro parasto akreditācijas procedūru.

III. SADARBĪBA JAUTĀJUMOS, KAS SAISTĪTI AR CEĻOŠANAS DOKUMENTIEM

Nolīgumam pievienotajā kopīgajā deklarācijā puses vienojas, ka Apvienotā komiteja, kas izveidota ar nolīguma 12. pantu, uzraugot nolīguma īstenošanu, izvērtē attiecīgo ceļošanas dokumentu drošības līmeņa ietekmi uz nolīguma darbību. Tāpēc puses ir apņēmušās regulāri informēt viena otru par pasākumiem, kas veikti, lai novērstu ceļošanas dokumentu pavairošanu, izstrādātu ceļošanas dokumentu drošības tehniskos aspektus, kā arī par pasākumiem saistībā ar ceļošanas dokumentu personalizācijas procesu.

IV. STATISTIKA

Lai ar nolīgumu izveidotā Apvienotā komiteja varētu efektīvi uzraudzīt nolīguma īstenošanu, dalībvalstu diplomātiskajām pārstāvniecībām un konsulārajiem dienestiem ik pēc 6 mēnešiem, ja iespējams, norādot pa mēnešiem, būtu jāiesniedz Komisijai statistikas dati jo īpaši par:

- atteikto vīzu skaitu;
- izsniegto daudzkārtējo ieceļošanas vīzu skaitu;
- izsniegto daudzkārtējo ieceļošanas vīzu derīguma termiņu;
- to vīzu skaitu, kuras izsniegtas bez maksas.
